

Edasi

Annutamine		Zellimine	
efimefel 1lt. 3 r. ful.		Ginnades 1 fun — 1 rbl.	
viimafel " 1 "		aasta — 11 rbl.	
teffimistel " 6 "		Maal 1 fun — 50 op.	
L-har. afut. 20 f. "		aasta — 5 rbl. 50 kop.	
E. Kirjak. Ühifuse liimetele ja follett. tellides 15% odavam.			

8. ausstellen

Leated Röntogude Lüdust.

Suhtumisel, kui salakauba vedajad vastu
tõrguvad, on kästud neid põhja lasta.

Stalingradist, 6. mail. Weetous
ulata Wolga jões 4 silda, ja tõuseb ala-
taja. Madalamad kohad linnas on wee all,
kui aluwad faubaladud.

Jugo-Slaavia valitsus pööras Austria valitsuse poole nõudega laiali saata nime-
tud organisatsiooni, samuti ka välja saata
mõned isikud, kes on Jugo-Slaavia wa-
litsuse arvates kahtlased.

Waba taubasadam Wladiwostofis.
Wladiwostofis awati waba taubasadam.

Qualitudo

Kooperatšiooni k  wendamisele.

Viimasel aastal on kooperatšioonid suuri edusamme teinud. N  ituseks oli t  oliste kooperatšioonil 1924 aasta algul umbes 2 miljoni liiget, k  na 1925 a. algul liimete arv   le kolme miljoni oli. Sisestaatumise ja osamafude   ldine summa kasvas sama aja w  rtel faks ja pool korda.

Kuid nende edusaamutuste juure ei w  i veel peatama j  ada.

T  oliste j  rjekindl laiendamine n  uab kooperat  wist aparaadilt, kui p  amise kanaali k  est, mille kaudu   ra jagat  se t  oliste saadust, enam selgemat ja pineamat t   b.

Kooperat  iooni kaudu suudame meie majanduslikku m  ju atwaldada ka era-kaubanduse p  ale, kes n  iud, p  ale kauba ringjoofu laiendamise tarwiduse, on saanud suuri kergendusi.

Saadud edusaamutuste p  hjal tuleb t  oliste kooperat  ioonil oma tegetwust weel rohkem laiendada.

  timefaks ja t  htsamaks k  simuseks on siin kooperat  iooni l  hendamine t  oliste laiematele hulkadele.

Waatamata selle p  ale, et kooperat  iooni l  bit  it j  rjest suureneb, ei suuda ta siiski t   r  hwa laiemaid n  udeid t  teliselt rahuldada.

Wastawate asutuste w  ljaarwamiste j  rele suudab kooperat  ioon ainult 40% w  rra t  oliste n  udumisi t  ita, s. o. t   line ostab kooperat  ioonist w  hem kui pool oma tarwidusi, k  na   le poole oma palgast ta   ffagi erataupmeestele wiib.

Palju t  oliste kooperat  iwe tarwitawad oma l  bit  itu suurendamiseks tihti „wiina uputuse“ kerget teed. Sarnastest teedest tuleks loobuda. T  oliste kooperat  ioon peab k  ige suuremat r  htu panema t  oliste igap  ewaste n  uete rahuldamiseks t  telisel m  aral.

Eriti tuleb   les seada t  oliste krediti k  simus. Tarwis lihtsustada krediti saamist t  oliste, parandada krediti saamise tingimusi jne.

T  oliste kooperat  iwe t   b tuleb nii korraldada, et nad kahjuga ei t   r  ks ja alaliselt ei loodaks, et kahju keegi k  rgem asutus   ra t  fub. Wuidugi ei tule siin kasu h  ndade k  rgendamise taga ajada, waid kokkuhooldumises, aparaadi lihtsustamise ja t    paremale j  rjele seadmise teel.

Oma kapitali suurendamise   lesanne peab olema t  oliste kooperat  iooni   heks t  htsamaks   lesandeks. T  oliste kooperat  iooni ringjoofu summa on ammugi ette j  udnud oma p  hkapitaalist. Sarnane hoog ei ole j  utuhane ning   hwardab r  skete tagaj  rgedega.

Viimaks on t  oliste kooperat  iooni kindlustamise ja arendamise p  austingumuseks laiemate hulkade t  mbamine kooperat  iooni t   le, kooperat  iooni t    elawustamine, t  oliste w  ljaeraldamine altpoolt. Ainult siis, kui meie k  it t  olised kooperat  iwi oleme t  mbanud, suudab wiitane neist   lesannetest jagu saada, mis kooperat  iooni p  al lasuwad.

J   murdjate t    k  kkuw  te Leningradi sadamas.

J   murdjate t    Leningradi sadamates algas 7. detsembril ja l  ppes 27. aprillil. Selle aja j  okul w  ttis sadam w  stu 187 aurulaewa   le 276 tuhande tonni mitmesuguse kaubaga. Saadi umbes 12 miljoni puuda wiija (  le 100 tuh. tonni jahu ja   le 55 tuh. tonni terasid).

Sama aja j  okul s  itis w  lja 200 laewa, wiies   le 185 tuh. tonni meie w  ljaweo kaupaid. P  a w  ljaweo aineks oli met  materjal — 70 tuh. tonni. Selle j  rele on   likoogid — 40 tuh. tonni, linaseemned — 25 tuh. tonni, lina ja muud.

T  lwine s  iduhooaeg t  itis hiilgawalt tema p  ale pandud lootused. Kaupade l  bit  it oli   le kahe korra suurem ettem  ratud plaanist.

T  lwisel hooajal t  otasid 4 j   murdjat: „Lenin“, „Okt  br“, „Burga“ ja „Truwor“.

Suure s  idu hooaja algul on juba sadama aitadesse laaditud   le 1.000.000 puuda mitmesugust kaupa. Mitades on praegu weel waba kohta 2.000.000 puudale.

Cestlased S. N. W. Viidus.

Linna t  olised, rutake talupoegadele appi.

(T  hernowa, Dubowa kreis, Leningradi kubermangus).

„Edasi“ nr. 85 lugejime, et S. N. W. kuulutas h  iud  na w  lja „Wabatahtlikud — maale!“ See h  iud  na on   timefe j  rgu t  htsusega.

Kui rohkem arenenud linnaj  t  imehed maale tulewad, siis on see meie talupoegadele,    aranis aga kehwi  le, suureks abiks. Siis oleks meil kergem nii kulaku k  iutest kui ka usu k  idutest lahti rabeleda.

Partei Cesti j  tt  ioonid peaks j  da k  simust h  sti l  bi s  eluma ja j  rele waatama, k  da w  iks Cesti asundustes seata.

Maale w  iks minna k  it t  olised j  ep  ale waatamata, kas ta parteilane ehk parteitu on, kui aga ta tunneb talupoja majapidamist ja oskab talupoegade k  simustele juure minna.

Talupoeg ju n  uab igat  lget abi, j  st p  ale ilmas  da on talupoja majapidamine wiletsasse seisukorda langenud. Ta   lesehitus tarwitab k  ige rutemat abi.

Maale ei w  i saata isikuid, kes ei tunne talupoegade elu, j  st nad w  iwad oma teguw  idtega talupoegade hulgas w  stasrinda s  nnitada. Talupojad hakkawad siis kiruma ja riigiparaati wanduma, kes sugugi s  iidi ei ole.

Linna t  oline peaks talupojale appi rutama, siis saaks kehwi   talupoeg rutem oma majapidamist paremale j  rele t  sta. Seep  rast h  iame linna t  olistele — tulge meie abiks ja tooge haridust maale.

Meie Mats.

Raugeist rohtlaane nurgast.

(Bokornoi k  la, Brom  schlennoi wallas, Almolinski kubermangus).

K  la asub 700 wersta kaugel Petro-pawlowski (kubermangu) linnast l  una poole. Kreisi linna on ka 180 wersta. K  la on juba 20 aastat wana. On oma kooperat  iwi. K  it kodanikud pea on huwitatud n  ukogude walit  se edust tema igap  ewases k  wenemises.

On ka olemas haridusring, millest osa w  tawad m  ned noored ja ka teenijad wene-lased. Pannakse ka   ige tihti n  item  ngusid toime, Cesti ja Wene keeles.

Oktobrikunst on t   tamas lugemistuba, kus pea   ga   htu lugemised. Lugemistuba juures annab haridusring w  lja seinalehte „K  la Prospektor“, mis ilmub   ga k  u 2 korda Cesti ja Wene keeles. Seinaleht

huwitab elanikke w  ga. K  las loetakse ka ajalehti, aga   ffagi weel w  hesel arwul: 1 ek. „Wendotat“, 3 ek. „Edasi“, 5 ek. „Kreiskanslaja Gasetat“, 4 ek. „Siberi Teatajat“.

P  lumajanduslik maks t  nawu sai maksetud ilma suuremate takistusteta ja rahuldawalt.   ige tihti teewad k  la mees-tele p  awalu mitmesugused maksud, mida tuleb maksta p  ale p  lumajandusliku maksu kohalise k  lan  kogu maja rentimiseks ja weel m  neks muuks otstarbeks.

Samogonni keetmist ei ole ka weel   ra unustatud, w  hep  al   ffagi prungitakse j  da ka.

Binoel.

Hariduse templi awamine.

Nus elu-olu tungib k  lasse. J  ntad ja tagurliised ollused raputawad j  uetumas wihas r  staid.

(Udojewo asundus, Demjanski kreis, Nowgorodi kubermangus).

Moisesejewe walla, Marjewo raiooni Cesti noored, S. N. W. liimmed ehk t  stid   h  el j  ul Marjewo Cesti kooliruumi pidude ja n  item  ngude toimepanemise otstarbeks p  line.

Et see maja oli warem eestlastel palwemajaks, siis olid j  utamad ja pimedamad asunatud   hes wanaeidebega ehituse aeg noorte tembu   le w  ga wihased. Noored aga seda t  hele ei pannud, waid wiisid julgelt oma t    l  pule.

21. aprillil oli uues   histondlikus hariduse templis Wene noorte kaastegewusel

kontsert-pidu, mis laialise programmi t  ttu h  sti   nnestas.   ht k  ll w  hetpidamata wihma sadas ja ilm halb oli, olid siiski k  it isteplat  id inimest t  is ja pidust j  i k  igil h  a mulje j  rele.

Julgesti edasi, Marjewo noored! Teie olete ainute j  ud asunduses, kes w  imas on wanadele m  danud kombetele h  wita-waid hoopiski andma. T  stke kultuuri ja edendage haridust.

  h  el j  ul edasi f  tialistliku tulewiku poole.

K  g u.

  timefe mai Dubowas.

Jewreinowi noored on teistele eeskujuks.

Wiluse ilma p  ale waatamata kogusid organisat  ioonid w  imsalt amet  h  fuse maja   mber, k  st rongik  it p  ale hakkas.

Ka Cesti haridusmaja   hines   ldise meeleawaldusega.

  htul olid teatrites ettefanded. Cesti haridusmaja pani ka makjuta pidu toime. Silja   ffel lahkusid pidulised r   mas meeleolus.

Agga   hest asjast ei w  i waikimata m   da minna.

Sellest t   rahwa w  itluse p  hast, 1. mail peaks Dubowa   mbruse eestlased   ffa rohkem osa w  tma. N  iud paistis w  lja, et Dubowa   mbruse eestlastele, p  ale Jewreinowi k  la, 1. mai p  ha nagu ei oleks olnudki.

Klubist ja klubi t   st hoitakse eemale, et w  st kogemata kommunismi idu k  lge ei hakka.

Dubowa   mbruskonna noored, w  tke eeskujul Jewreinowi noortelt, kes hoolega klubi t   st osa w  tawad. Maha tuimus ja   st  it  sus! M a m e e s.

Cestkujulid pidu.

20. aprillil pani Sadorje punane nurl, Dubowa maat, toime toetuspidu kooli h  aks. Pidulid olid   ige eeskujulik ja pidulised k  r  ked, mida tuleb w  lla m  lit  sa j  . Klauksitu arwete kirjutada, kes asundusest jamogonni peaaegu w  lja t  r  jub. Ka n  itlejate t  iuid olid j  . P  lil m  ngu kohaselt ettem  listatud. K  igile meeldis pidu ja awaldati joowi paljude poolt j  rgumise pidust tegelajena osa w  tma. Ainult tuleks rohkem r  htu panna k  llet  iwjete m  ngude p  ale.

— n.

Leningradi teated.

Uulitsate walgustus l  petatakse.

15. mail p  ale l  petatakse uulitsate walgustamine.

Politiliste sunnit  oliste lapsed on   pema  st wabastatud.

Rahwahariduse komisariat andis politiliste sunnit  oliste lastele   guje makjuta   ppust saada k  igis   peajutustes.

Raudtees  it  de   htlustamine laewaf  iduga.

Et reisirijate n  udmistele w  stu tulla, m  ntis Otkoobriandtee suwiste rongide s  iduplaani nii, et reisirijad, kes s  idawad Leningradi w  lja kell 1 p  ewal ehk kell 1    fel, w  iwad Nowgorodist Wolhovi j  ge m   da Staraja Russjasse j  ita. Raudteerongide ja laewade s  idu aeg on nii forraldatud, et reisirijatel   le tunni oodata ei tule.

Kriminoloogia kabinett.

Kubermangu kohtu juures awati kriminoloogia kabinett kuritegude ja kurjategijate uurimiseks. Ringide juhatajaks kabinetti juures on professorid T  shewski ja Or  hanski.

Terwiswastalikest korteritest   mberpaigutamise.

Korterikomisjoni j  rgmil istangul w  etatakse k  simus arutusele, kuidas terwiswastastes korterites ajuwatele elanikkudele uusi korterid m  retjeda.

Paljud t  olised elawad weel k  ldri ehk p   ningu korterites w  i r  sketes tubades. Sanitaararsti ettepanekul tuleb neile samuti kui demobiliseeritud ja sisef  itunud t  oliste   timefeks j  rjelorras uusi korterid ehk tubasid anda.

Uued uulitsa nimetused.

Leningradi uulitsate   mbernimetuse komisjon l  petas oma t   . L  hematel p  ewadel pannakse   mbernimetatud uulitsate, plat  ide, f  ldade, aedade ja kalda  r  fete t  telik nimikiri kubermangu t  idefaatwale komiteele f  nnituseks ette.

Alguses — 1918—20 aastatel — nimetati uulitsad   mber, ilma uute nimede t  htsuse p  ale r  htu panemata, oli tarwis ainult wanadest, j  gebasti h  bistawatest nimedest lahti saada. Selle t  ttu tuli komisjonil rida nimetusi uuesti   mbernimetada.

K  stiraionis nimetatakse uuesti   mber umbes 30 uulitsat. Palju nimefid lihtsustatakse. 25. oktoobri prospekt nimetatakse lihtsalt. Oktoobri prospektiks, 3. juuli uulits — Juuli uulitsaks, 9. jaanuari kalda  r  f — Jaanuari kalda  r  feks.

Majorowi (end. W  sne  nski) prospekt nimetatakse   mber Dostojewski prospektiks, oja 25. oktoobri prospektist Oktoobri w  jalist k  ni Sawrani j  ab nimetuse alla — Staro-Newski. Jurstadski uulitsale antakse selle endine nimetus tagasi. K  h  li prospekt nimetatakse   mber Junoi Smen   prospektiks, Preobras  enski uul. — Turgenjowi uulitsaks, Admiralteiski projekt — Respublikanski, T  shewski poit  ulits — U  iteliski poit  ulitsaks. Et Plehanowi m  lestusj  mmas teise kohta paigutatud, siis nimetatakse n  iud K  janski kiriku plats — Woronihini platsiks, Plehanowi (end. K  janski) uul. — L  st  bn  i uulitsaks.

Gagarinski uulits kannab edaspidi j  . Marimanowi nimetust. Ohwitjeri uulitsa nimetus j  ab eeslugu lah  it  ks. T  arit  oni uulits nimetatakse   mber j  . Stalini uulitsaks.

W  ned uulitsad saawad amet  h  j  ste nimed: Demidow poit  ulits — Sojus Brit  st  h  t   poit  ulitsaks, Lehtutow — Sojus Schweinitow, U  st  ew — Sojus Stroitelei. Teised uulitsad k  stiraionis j  awad oma endiste nimetuste juure.

  timefe kirjutusmasin idakeelte kirjaga.

Engels'i nimeline teh  s andis w  lja   timefe n  ukogude kirjutusmasina idakeelte kirjaga. Masin t   tab w  stupidises sihis. Masin on Sewjagostorgi afnale w  atamiseks w  lja pandud.

20 tuhat puuda leiba p  ewas.

Kooperat  iooni leiwak  ipetus suurendab alataja oma walmistust. Weebruarikuul walmistati 400 tuhat puuda leiba, m  rt  fil aga juba 560 tuhat puuda ja aprillil ligemale 570 tuhat puuda.

1., 2. ja 3. mail saatis Leningradi kooperat  iwe   hendus turule 60 tuhat puuda leiba. L  hemail n  dalail saab see Leningradi kooperat  iwe   henduse leiwak  ipetuse teh  ste harilikeks walmistuse w  rmiks.

Teataja.

Esimene üleoblastiline „Edasi“ linna- ja maakirjasaatjate nõupidamine.

Sm. Teiteri aruanne.
(Särg).

Teadete ringi tähtsus.

Seni on meie ajalehes poliithariduslikust ringidest walgustatud kõige rohkem näite- ja oialt ta laulurungi töö. Nende ringide siisu peame enam wastawamaks tegema ja aluse looma, mille ümber koonduksid kõik.

Meie klubides peab olema teadete andmise ring.

Maa elanikud näewad palju waewa kui üht kui teist küsimust ära selgitada saawad. Siin peab kirjasaatja tingimata abiks ajuma ning teadete andmise ringi aktiivsemaks tegelaseks olema. Kirjasaatja võib siin raskemaid küsimusi lahendada „Edasi“ kaudu.

Siin tuleb liikuda mitte üksi eestlaste piirides, waid siia tuleb luua wastawate Wene asutustega, jätlast andmeid saades teadete ringis ette tulewate küsimuste lahendamiseks.

Meel on üks tähtis tööharu, mis seni alles loomis, see on asunduste uurimine. Kui asundust ei tunne, ei saa ka wiljakalt töötada. Opidest asundust kõige kulgelt tundma, wõime üht kui teist küsimust paremini lahendada.

Põllutööringi organiseerimine nii raske läbi wiia ei ole, kui kõiki jõudusid selleks tööle panna. Ka talu-naiste tööst osawõtmine päale peawad kirjasaatjad mõtlema, algatust üles näitama — (tudumise ring jne.).

Läbirääkimised.

— Seinaleht on siis wastaw, kui eemale hoitakse piltadest targutustest ja pildadest poliitilistest kirjutistest. Suurt osa mängiwad päälkirjad ja ilustused.

— Tegelikult elus ei saa igal pool organiseerida punaseid narku. Kuigi tingimused olemas, siiski tuuakse waldades wastu wäiteid, et ei maffa organiseerida.

— Kohalikud aktiivsed seltsimehed tahawad alatihtii kõike tööd ise ära teha ning ei tõmba hulkasid kaasa.

— Meie seatakse siin ette hull ülesandeid. Siiski peame vaatama kas kirjasaatjad ka kõik läbi jõuawad wiia. 90% neist jääwad täitmata, kui pole kõrwalist abi. Igaas wallas peaks olema ka üks eestlane poliithariduse tööline. Tähtsaks tuleb ta kistawad Wene töölisel rahwuswähemuste tööd.

— Pidude korraldamine on toeks meie poliitkasutuse tööle. Kõik ratjutawad näiteringi seljas, et ära elada jaoks, seist riigi poolt mingit toetust ei ole. Tegelikult elu on näidanud, et ühesi nooremate arwamistega rchendada ei saa. On tarwis rohkem rahwuswähemuste kirjandust maale punastesse nurradesse saata.

— Ainuke töötegiia maal on kooliõpetaja. Täbar lugu on näitekirjandusega, kuna aga näitering on asunduse rahapajaks. Tähtsusi punaste nurrade organiseerimiseks ei tehta, kui küsimus õigelt üles seada.

— Kui pidusid õigelt seisustahalt, wastaw programiga läbi wiia, siis on sellest ka kasu.

— Peaks praktiseerima ka elawat ajalehte. See oleks olema massilise töötõu te jooks.

— Tuleb töötada mitte walmis moodu järele, waid tegelikult elu järele wanemaid seltsimehi kaasa tõmmata. Sageasti hinhatakse kohtadel seltsimehi aruannete, mitte aga tõiste eluliste tagatiste järele.

— Pidude ja õhtute ettekanded peatsid olema lühikesed ja siisjad ning hästi läbi töötatud.

Päale farnaste asjalikkude läbirääkimiste wastab sm. Teiter

Lõpufõnas.

„Oma ettekandes tõin ma ette pääasjalikult need kohad, millel kõige rohkem tähtsust ajalehe kirjasaatjatele, seepärast ei puudutanud ma nii laialt poliithariduslikku tööd.

Rahwuswähemustele poliithariduslikust tööst antakse toetust praegusel korral pääasjalikult Soomikumaa wäiterahwastele, meid eestlasi loetakse Lääne wäiterahwaste hulka.

Walla lugemistoa juhatajale antakse abiline juure. Seepärast tuleb kohalikel tegelastel jätlast kusi rahwuswähemust, püüda, et wähemalt abiline osaks rahwuswähemuste keelt.

Rahwuswähemustel puudub kirjandus. Siiski oleme selle muresemiseks hammustid astunud ja laiali lootanud teatud määrat. Meie ei loo üksi nõukogude riiki, jeda loomad laialised rahwahulgad, ka need, kes kultuuriliselt palju maha jäänud. Kuid igal wallal on olemas oma hooletandjad ja seepärast tuleb püüda ka nende läbi kirjandusega warustada lugemistubasid ja klubisid, ühtlasi nõuda, et rahwuswähemuste kirjandust rohkem saadetak. Lähemal ajal tuleb kofku poliithariduslikkude tööliste konverents ning praegune olukord jöelutakse jätlast läbi“.

Resolutsioon

maakirjasaatjate ja poliitharidusliku töö kohta.

1. Ühts suureks puuduseks meie asunduste elus on see, et asunikud oma soowist ja küsimust dieti ei juuda kofku seada ja awaldada, seega oma küsimuste wastamiseks otjekoheselt teed ei oska leida. Munaikkude küsimused, mis nad ühes wõi teises sihis awaldawad, on raskest aru saada. Koosolekutel ja istangutel on kõik häa: wõetakse awalikult wastu kõiksugu otjusi, awaldatatakse walitjujele „ufalusi“ jne. Kuid nurga taga räägitakse koguni teist.

2. Meel on olemas wahesra, mis asunikke ja talupoegi ühtse linnatöölisest lahutab (nõukogu- ja parteitöölisest), see on talupoegade wäike arw nõukogude tööl. Talupoegade hulgas ei ole weel oma jast tarwitust ühisfondlikke tegewaid jõudusid wälja eraldanud, kuna aga linnast fiserandaja päale wõdriti ja umbusjaldufega wadatakse.

3. Nõukogude walitjuje ees seisab lähemate aastate ülesandena maa aktiwi, see on tegewate jõudude kaswatamine. On tarwis talupoegade reamehi administratiwsele tegewusele tõumata, nagu see linnatöölisestega on sündinud. Selleks on aga eestlakt tarwis piinliku hoolega wälja eraldada isikuid, jeda tarwilikkudele kohtadele walida eht nimetada, et nad talupoegade tarwidust dieti aru saaksid ja mõistaksid.

4. Meie peame sellele püüdma, et asundused ja külad julgelt ja otjekoheselt oskaksid ja juudaksid oma tarwidusi awaldada ja mõtteid küsimustena üles seada. Katjeda selleni jõuda awaldumad maakirjasaatjate läbi. Kuigi siin omad pahad küljed olemas, mis selles seisawad, et kirjasaatjad nende wiha ja waenu alusel wõiwad sattuda, kellede palju küigi nad paljastawad, ei kofuta see tegelikult siiski kirjasaatjaid, mida nende arwu alaline kaswamine selgelt tunnistab. Maa tarwitab awalikku jõna.

5. Et maakirjasaatja asunduse ühisfondliku mõtte awaldajaks on, peab ta ka poliithariduslikkudele asutustele (klubi, punane nark, lugemistuba jne.) lähedal olema. Kirjasaatja ja pol.-har. asutus peawad teineteisega kõige lähedamas ja tihedamas ühenduses olema. Seda kinnitab ka nowembrikuul Moskwas peetud üleliiduline kirjasaatjate nõupidamine.

6. Pol.-har. asutuste küsimuses tunnistab nõupidamine erilist tähtsaks kirjasaatjate aktiivset osawõttu kõigist klubi, punase nurga, jne. tööst ja tegewusest, kuna maakirjasaatja aumine ainult see on kohane kandma, kes maal jeltskonna töölisena selle elu kõige kulgelt hoolega jälgib ja mustade jõudude (kulakute, samogonni keetjate ja tarwitajate jne.) wastu aktiivset wõidelda aitab.

7. Oma töös peab kirjasaatja kindlasti jeltse kinni pidama, et ta ainult täielikult, kõige kulgelt läbiwaadatud ja jöelutud õigust kirjutab.

8. Eriti lähedal peab kirjasaatja ajalehe ettelugemisel olema, kusjuures ta nii ettelugemise organiseerimist kui ka kuulajatele jelttuse andmiseft neist kohtadest, mis tume-daks wõiwad jääda, kaasa aitama peab.

9. Päale selle on kirjasaatjal weel seefugune ülesanne, millest ta mitte ainult oia-wõtjaks ei ole, waid otjekoheselt juhatajaks, see on seinaleht. Wiimane peab tingimata igas pol.-har. asutuses olema. Ka peab

wastu peegeldama asunduse elu kõigis ta saawutustes ja puudustes, ta peab massi klubise tõmbajaks olema, kus oma igapäewaseid elu küsimusi ühijelt läbi arutada. Maakirjasaatja on seinalehe esimene ja pääorganisator.

10. Jseeneft on seinaleht maal, asunduses ainult esimeseks wormiks jeltskondlikumõtte wäljenduses, esimeseks tatljeks awalikult igapäewaste küsimuste otjustamises. Sätal, kus seinaleht hästi töötab, on kerge ka teist jammu astuda: ta peab aitama ülewal pidada fidet keltkochtates ilmwate lehtedega, seega asunikkudele tegelikult näitama, mis tähtsus on perioodilistelt wäljaantawal lehel ja mispärast jeda tarwis on. Selles tegewuses on kirjasaatja tegewus määratu juur.

11. Klubid, punased nurgad jne. on esimesed jeltskondlikud organisatsioonid asunduses, milledega ühenduses kirjasaatja kõike oma tegewust peab ja wõib alustada.

12. Meel on klubis, punases nurgas jne. üks töö worm, milles kirjasaatja niijama juhatajaks ja organisatoriks peab olema, see on ajalehe jöprade ring. See ring on jeda tähtsam, et kirjasaatja selle liigetelt tuge saab asunduse mustade jõudude wastu wõitlemiseks.

13. „Ajalehe jöprade ringi“ peab kirjasaatja kõik asunduse aujama ja aktiivsema oia koondama. Ringi pääülesanded olekid: 1) ajalehe tellijate kogumine, 2) ajalehe kohale jaamise organiseerimine, 3) ajalehe tellimise hääts kõigekulge kikutustöö tegemine, 4) uute kirjasaatjate juuretmmbamine ja ettemalmistamine ja 5) aktiivset oia wõtma keltidest algatustest, mis asunduse elu tõstmiseks ja nõukogude wõimu kindlustamiseks ette wõetakse.

14. Järjekult siis — seinaleht, trükitõna tarwitamine kohalikude tarwiduste jaoks ja talupoegade kirjasaatjateks ettemalmistamine, need on kolm juurt ja tähtjamat ülesannet, mis ühijelt nii iga ajalehe kirjasaatja kui ka muu jeltskonna tegelase ees seisawad.

Ainult kirjasaatjal üfti on neid ülesandeid raske teostada, kuid ühendatult, ühijelt wõiwad nad meie asundusi uueks luua, wõiwad õpetada asunikustid, talupoegi oma mõtteid ja tahet dieti awaldama.

15. Kõige ülemalolewale liaks tuleb maa-kirjasaatjatel wiibimata ajunduse uurimisele ajuda, milleks uurimise kawa keltkohas lähemal ajal wälja töötada.

16. Sgajugused arusaamatused, mis kohapäl „Edasi“ jõnumid tekitawad, tulewad üles tähendada ja sellest toimetusele teatada. See tõstaks ajalehe wastu huiwi ning hoiaks tulewikus eemale arusaamatused.

17. On tarwis, et ajalehed, kus ilmuwad jõnumid asunduse elust, kohapälse ajalehe jöprade ringi poolt alal hoitaks, üles märtgitakse see mulje, mis jõnum jünnitanud ning et need jõnumid alles hoitakse. Selle tagajärjel wõime häa materjaali saada, mida tulewikus ära kajatada wõiks kui 1) kirjasaatja edasijöudmise ja 2) asunduse elu arenemise näitajat.

Rahwuswähemuste raamatute ja ajalehtede laialilautamine maal.

Aru annab sm. Roni, Eesti Kirjastuse ühijuse juhataja nimel.

„Eesti Kirjastuse ühijuse teftis 1922 a. päale jöjafomunismist, kui üle minna tuli uuele majanduspoliitilale. Põhjuskirja järele on ta puht kooperatiwne asutus, tema liikmeteks on asutused, partei organisatsioonid ja üftitid isikud.

Eesti Kirjastuse ühijuse tegewus.

Mguses kofje tõusis küsimus üles: Mida wälja anda ja kas kirjastatud raamatud wastawad selle Eesti rahwa nõuetele, kes Wenemaal elawad.

1922. a. kirjastati 12 raamatut, efsemplaaride arw — 30.500.

1923 a. — 19 raamatut, 40.000 efs. arwus ja 1924 a. — 49 raam., 71.700 efsemplaaride arwus.

1922 a. tegi wälja kirjastatud raamatute arwu raha kogusumma — 9.800 rbl., 1923 a. — 10.850 rbl. ja 1924 a. — 41.125 rbl.

1925 a. on jeni kirjastatud 33 raamatut, 52.000 efsemplaaris, 19.460 rubla juuruses.

Meie raamatud püütakse kirjastada wõimalikult odawamalt. Wõib öelda, et iegi odawamalt kui samajuurused ja jama tiraasjiga wenekeslised raamatud.

Huuitawad on arwud, mis näitawad, palju peaks iga isik maksma, kui tahab muretsjeda omale iga aasta wäljaantud raamatute komplekti. Nii lähets maksma 1922 a. wäljaantud raamatud — 3 rbl. 45 kop., 1923 a. — 5 rbl. 65 kop. ja 1924 a. — 23 rbl. 95 kop.

Kuni minema aastani ei maksnud meie ühelegi honoraari. Praegu püütakse weidi kirjastitjude tööwaewa tasuda.

Päale kalendri pole wawalt üfti raamat ennaft täielikult ära tasunud. Mõned raamatud tulid anda keltkirjastusele trükitida. Nasta jooftul peawad aga wäiterahwaste kirjastused laenu saadud rahad tagasi maksma.

Tehniline seijuford on enam-wähem korras. Meie wõime praeguse aparaadiga rohkem wälja lasta, kui jeda teeme.

Kõik küsimus seisab aga selles, kuidas raamatut ostetaks hulkades.

Lenini tööstit nii kergesti laialilautada ei saa talupoegade kestel, seist need nõuawad enam arenenud lugejaid. Sedajama wõiks öelda ka poliitilise kirjanduse kohta. Operaamatute kstikirjade muretsjamine on waga raske. Siin tuleb alaliskelt tegemist teha metoodide muutustega jne. Näituseks „Abitis“ nõudis aasta ettemalmistamiseks.

Põllumajandusliku kirjanduse päale on jeni asunikude poolt wähe wastu tulnud. Ka näitekirjandus ajub jamas seijuforras. Jutkirjandusliku ajatirja „Draa“ ja „Eade“ antakse kahjuga wälja.

Raamat peab tülasse tungima.

Kuidas jünnib laialilautamine? Tänni õftid koolid raamatuid, kes sellest toetust saib.

Jinnata raamatut edasi jaata meie asutustele, jeda meie ei wõi.

Üftitid kirjanduse armastajad, kes laialilautamise oma päale wõftid, ei toonud tihti niipalju fiske, et oleks raudtee jõidu tulufid katnud.

Raamat peab aga küllasse tungima.

Dpaarinos on tehaw asundus, kuid ostab teistega wõrreldest rohkem kirjandust. Dubowa kreis, kus mitu forda rohkem Eesti asunikke, tellib wähem. Dige wähe tellib aga Siber ja Kaukaasia. Wiimases on näituseks tats küla „Linda“ ja „Eeto-Jaginist“, kuid mõlemad ei ole kirjanduse laialilautamiseks midagi teinud.

Wäitise jõu, kas wõi hooletandja päale lootma jääda ei wõi. Sgaühel enesel tuleb sellega tegemist teha. Loota ka selle päale, et Kirjastuse ühijus raamatud kohale jaadaks, ei maffa. Oma ijetegewust peab siin üles näitama.

Kirjastuse ühijuse osakondi wõime ainult jätlast awada, kus joodfad tingimised ja aktiivsed jeltimehed on.

Operaamatute pitaajalise laenu päale andmine andis häid tagajärgi. Sellel alal tuleb ka tulewikus kaia. Seda teed peame tarwitama ka muu kirjanduse juhtes, wälja andes neid organisatsioonidele.

Kindlal alusel.

Eesti Kirjastuse ühijusel on kindel alus pandud. Nüüd on tarwis selle ümber tõmmata kõiki haridustegelasi. Kui jeda juudame, siis wõiftime rohkem nõuda. See pool miljoni eestlasi, kes Wenemaal elawad, kui nad koondawad Eesti Kirjastuse ühijuse ümber, wõiwad laialist turgu raamatutele anda.

„Edasi“ majanduslikult olukorras.

Minema aasta aprillikuul tõusis partei keltorganisatsioonides küsimus üles, anda „Edasi“ majanduslik wäljaandmine E. R. U. hoolet. Väinud aastal andis „Edasi“ 2070 rubla puudujääki.

Tiraasji juurendamisel pöörasime tatlustega kofku: lehe hind oli odaw ning ei tasunud kufufid.

